

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/65/2024
Identifikačné číslo spisu:	5124209189
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5124209189.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu: SEMARGL SK, s.r.o., Hlínská 2616/8, 010 01 Žilina, IČO: 44 250 835, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu škody, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 69Cb/103/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Žilina, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina listom, č. k. 38Cb/188/2024-26 zo dňa 11. septembra 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu kauzálnu príslušnému vo veci konať podľa § 22 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „CSP“). Podľa Okresného súdu Žilina v danom prípade ide o sporovú vec obchodnoprávnej povahy a Okresný súd Žilina nie je kauzálnu príslušným súdom na konanie v uvedenej právnej veci.

2. S postúpením sporu Mestský súd Bratislava III nesúhlasil a predložil vec spoločne nadriadenému súdu podľa § 43 ods. 2 CSP. Poukázal na to, že z obsahu žaloby o náhradu škody vyplýva, že ide o majetkový spor z titulu žalobcom tvrdeného nezákonného neposkytnutia poistného plnenia, na ktoré vznikol žalobcovi ako poistenému nárok v dôsledku poistnej udalosti. Podľa Mestského súdu Bratislava III z ustanovenia § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) vyplýva, že pri posudzovaní povahy sporu je nutné prihliadať na podstatné okolnosti posudzovaného záväzkového vzťahu pri jeho vzniku a následne určiť, či sa takýto vzťah týka podnikateľskej činnosti daných subjektov. O obchodnoprávny záväzkový vzťah ide vtedy, ak bol uzatvorený medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným je založený zmluvou o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Oba účastníci zmluvného vzťahu sú podnikateľmi podľa § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného

zákonníka, no poisťná zmluva pre povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bola uzavretá v zmysle § 788 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a poistenie zodpovednosti sa riadi príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Uplatnený nárok sa podľa názoru Mestského súdu Bratislava III netýka podnikateľskej činnosti strán sporu, lebo vyplýva zo zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“), preto posudzovaný spor nemá povahu obchodnoprávneho vzťahu. Mestský súd Bratislava III v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Ndc/22/2023, 3Ndob/20/2024 a 5Ndob/23/2024. Na základe vyššie uvedených dôvodov Mestský súd Bratislava III nesúhlasí s postúpením sporu, pretože nie je príslušný na konanie vo veci.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Žilina a Mestskému súdu Bratislava III, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Žilina v zmysle § 43 ods. 2 CSP tento nesúhlas prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci je dôvodný.

4. Podľa § 12 ods. 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

5. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

8. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

11. Najvyšší súd z obsahu spisu zistil, že predmetom tohto sporového konania je majetkový spor z titulu žalobcom tvrdenej náhrady škody, na ktorú vznikol poškodenému - žalobcovi, nárok v dôsledku poistnej udalosti spôsobenej škodcom, povinne zmluvne poisteným u žalovaného. Žalobca sa ako poškodený teda v súdnej veci domáha nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. a žalovaným je poisťovateľ škodcu.

12. Podľa najvyššieho súdu spor, v ktorom ide o spor o náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nespadá pod žiadny z prípadov, ktorý by zakladal kauzálnu príslušnosť Mestského súdu Bratislava III. Pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov (v obchodnoprávných sporoch) podľa §

22 CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti Obchodného zákonníka. V predmetnej veci sa o takýto prípad nejedná, nakoľko nie je naplnený základný predpoklad podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, a to že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak pri jeho vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

13. Najvyšší súd zdôrazňuje, že charakter právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodeným, ktorý je vždy vzťahom občianskoprávnym, vyplývajúcim z § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka. Rozhodujúce je, že strany sporu v prejednávanej veci medzi sebou neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, a teda neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Tento vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka. Priamy nárok poškodeného proti poisťovateľovi vyplýva z § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. a nie je relevantnou ani skutočnosť, či poškodeným je podnikateľ alebo fyzická osoba - nepodnikateľ.

14. S prihliadnutím na všetky okolnosti nebolo podľa najvyššieho súdu možné v danom štádiu konania, pri skúmaní príslušnosti súdu na konanie o spore, dospieť k inému záveru ako k tomu, že v tomto prípade sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale jedná sa o spor občianskoprávny. Keďže žalobca v podanej žalobe neuviedol žiadne tvrdenia a ani neoznačil žiadne dôkazy, ktoré by nasvedčovali tomu, že by v prejednávanom spore mala byť daná osobitná miestna príslušnosť Okresného súdu Žilina podľa § 19 CSP, príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je v zmysle § 13 CSP v spojení s § 15 ods. 1 CSP s prihliadnutím adresu sídla žalovaného Mestský súd Bratislava IV ako všeobecný súd žalovaného.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.